

بررسی تهاجم فکری و پیامدهای آن در جامعه اسلامی
البحث في الهجوم الفكري ونتائجه في المجتمع الإسلامية

An Analysis of Intellectual Invasion and Its Consequences in Islamic Societies

İslamî Toplumlarda Fikrî Saldırı ve Sonuçlarının İncelenmesi

محمد یاسین فاضل^{۱*} محمد گل وهاج^۲

چکیده

مقاله حاضر تحت عنوان "تهاجم فکری و پیامدهای آن در جوامع اسلامی" تحریر یافته است، این تحقیق از اهمیت خاصی برخوردار است؛ زیرا نتایج آن منجر به کسب آگاهی جامعه در رابطه به مفهوم و پیامدهای مخرب تهاجم فرهنگی و توطئه های دشمن که منجر به تخریب عقاید و باورهای مسلمانان نسبت به ارزش های اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، اخلاقی و... می گردد، هدف اصلی تحقیق تبیین مفهوم تهاجم فکری و دریافت پیامدهای آن در قبال جامعه اسلامی است، پیشینه تحقیق شامل تحقیقات و تألیفات انجام یافته در رابطه به تهاجم فکری می باشد، این تحقیق از نوع کیفی بوده که به شکل کتابخانه ای با استفاده از روش تحلیل محتوایی انجام یافته است. نتایج آن از نوع کاربردی می باشد. یافته های این تحقیق بعد از مناقشه، مورد نتیجه گیری قرار گرفته است؛ چنانچه نتیجه گیری آن نشان می دهد که تهاجم فکری پیامدهای مخربی را در قبال جامعه اسلامی از قبیل: تسلط بر نهادهای ارتباطی و اطلاعاتی، فرهنگی، تعلیمی- تربیتی و مبارزه با ارزش های اجتماعی، ترورشخصیت های اسلامی، ایجاد اختلافات اجتماعی، بی اعتمادی میان مردم و حکومت ها، شبهه افگنی در رابطه به احکام و ارزش های اسلامی، تقویت آزادی های فردی که منجر به هنجارشکنی های اجتماعی و شیوع فحشاء و غیره امراض می گردد.

کلمات کلیدی: ارزش های اسلامی، استعمار، تهاجم فکری، تهاجم فرهنگی، غرب گرایی.

DOI:

<https://doi.org/10.69892/diwan.2025.95>

مقاله تحقیقی / Research Article

تاریخ دریافت / Received Date

26.08.2024

تاریخ قبول / Accepted Date

17.09.2024

تاریخ نشر / Publication Date

07.01.2025

^۱ پوهندوی، عضو دیپارتمنت ثقافت اسلامی پوهنتون تعلیم و تربیه کابل.
^۲ پوهنیار، عضو دیپارتمنت ثقافت اسلامی پوهنتون بامیان.

ORCID

<https://orcid.org/0009-0000-9320-806X/0009-0007-8049-4088>

4088

E-Mail

[fazelyasin433@gmail.com/](mailto:fazelyasin433@gmail.com)

Mgul.wahag123@gmail.com

این مقاله توسط نرم افزار تورنتین Turnitin بررسی شده Plagiarism یا سرقت ادبی تثبیت نگردید.

This article has been scanned by Turnitin. No Plagiarism detected.

نحوه ارجاع دهی از این مقاله در پاورقی / Atif :

محمد یاسین فاضل - محمد گل وهاج، "بررسی تهاجم فکری و پیامدهای آن در جامعه اسلامی"، مجله دیوان ۱/۶ (جدی ۱۴۰۳)، ۷۷-۱۰۲.

الملخص

المقالة الحالية تحت عنوان: "الهجوم الفكري وآثاره على المجتمعات الإسلامية" قد تم إعدادها. يُعدُّ هذا البحث ذا أهمية خاصة؛ لأنه يساهم في زيادة وعي المجتمع حول مفهوم وآثار الهجوم الثقافي والمؤامرات التي ينفذها الأعداء والتي تؤدي إلى تدمير معتقدات المسلمين وقيمهم الاجتماعية والسياسية والثقافية والأخلاقية، وما إلى ذلك. الهدف الرئيسي من البحث هو توضيح مفهوم الهجوم الفكري وفهم آثاره على المجتمع الإسلامي. تشمل خلفية البحث الدراسات والمؤلفات المتعلقة بالهجوم الفكري. هذا البحث من النوع النوعي وقد أُجِّز بصيغة مكتبية باستخدام منهج تحليل المحتوى، ونتائجه ذات طابع تطبيقي. تم التوصل إلى نتائج البحث بعد مناقشتها، حيث أظهرت النتائج أن الهجوم الفكري له آثار مدمرة على المجتمع الإسلامي، مثل: السيطرة على المؤسسات الإعلامية والمعلوماتية والثقافية والتعليمية والتربوية، ومحاربة القيم الاجتماعية، اغتيال الشخصيات الإسلامية، خلق الخلافات الاجتماعية، عدم الثقة بين الناس والحكومات، إثارة الشكوك حول الأحكام والقيم الإسلامية، وتعزيز الحريات الفردية التي تؤدي إلى الانحرافات الاجتماعية وانتشار الفساد و الفواحش والأمراض الاجتماعية الأخرى.

الكلمات المفتاحية: القيم الإسلامية، الاستعمار، التهاجم الفكري، التهاجم الثقافي، التغريب.

Abstract

The present article is entitled "Intellectual Invasion and Its Consequences in Islamic Societies". This study has its own significance due to its results lead to public awareness regarding the concept and destructive consequences of cultural invasion and enemy conspiracies that lead to the destruction of Muslim beliefs regarding to the social, political, cultural and moral values. The main goal of the research is to explain the concept of intellectual invasion and comprehend its consequences for the Islamic society. The study literature includes investigations and works conducted in relation to intellectual aggression, This is a qualitative research conducted in a library-based using the content analysis method. The findings of the study showed that intellectual invasion has destructive consequences for the Islamic society, such as: controlling communication and information organizations, cultural, educational and training institutions, and fighting social values, terrorizing Islamic figures, creating social differences, distrust between people and governments, raising uncertainties about Islamic rulings and values, strengthening individual freedoms that lead to violations of social norms and the spread of prostitution and other diseases.

Keywords: Islamic Values, Colonialism, Intellectual Invasion, Cultural Invasion, Westernization.

Özet

Bu çalışma, "İslami Toplumlarda Fikri Saldırı ve Sonuçlarının İncelenmesi" başlığı altında hazırlanmıştır. Bu araştırma, kültürel saldırıların ve düşmanların düzenlediği komploların, Müslümanların sosyal, politik, kültürel ve etik değerlerinin erozyonuna yol açtığı konusundaki farkındalığı artırma açısından özel bir öneme sahiptir. Araştırmanın ana hedefi, fikri saldırı kavramını açıklamak ve bunun İslam toplumu üzerindeki etkilerini anlamaktır. Araştırma geçmişi, fikri saldırı ile ilgili yapılmış çalışmalar ve yayınları içermektedir. Bu nitel araştırma, literatür tarama formatında, içerik analizi yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir ve sonuçları uygulamaya dönük niteliktedir. Araştırma bulguları, tartışmalar sonucunda fikri saldırının İslam toplumu üzerindeki yıkıcı etkilerini göstermektedir. Bu etkiler medya, bilgi, kültür, eğitim ve öğretim kurumları üzerinde egemenlik kurma; sosyal değerleri zayıflatma; İslam şahsiyetlerini hedef alma; sosyal bölünmelere neden olma; kamuoyu ve hükümetler arasında itibarsızlık yaratma; İslami hükümler ve değerler hakkında şüpheler uyandırma; bireysel özgürlüklerin teşvik edilmesi yoluyla sosyal ormların ihlali ve ahlaki bozulma ile diğer sosyal hastalıkların yayılması neden olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fikri saldırı, İslami değerler, kültürel saldırı, sömürge, Batılılaşma.

مقدمه

الحمد لله رب العالمین والصلاة والسلام علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه أجمعین وبعد:

مبارزه و تقابل میان جبهه حق و باطل به اندازه حیات بشر قدامت دارد، این مبارزه و نزاع در طول تاریخ به شیوه‌های مختلف جریان داشته است که یکی از انواع شایع و مهم آن تهاجم و مبارزه فکری میان حوزه حق و باطل می‌باشد که تحت عنوان: جنگ فکری نیز آمده است؛ اما با بعثت رسول الله صلی الله علیه وسلم و ظهور دین مبین اسلام در مکه مکرمه، این نبرد چهره متفاوت تری را به خود گرفته و با روش، امکانات و راهکارهای جدید وارد میدان گردید. در طول تاریخ مبارزه اسلام در برابر باطل و دست‌یابی انسان‌ها با علوم و ابزار جدید، این تهاجم نیز مسلح‌تر و مجهزتر گردید؛ چنان‌چه در جریان جنگ‌های صلیبی این نبرد، بیشتر محور توجه دشمنان اسلام قرار گرفت؛ بنابراین، دولت‌های غربی نظر به مؤثریت پیامدهای تخریبی، تهاجم فکری در قبال جامعه اسلامی، سرمایه‌های هنگفت مالی و انسانی را جهت مؤثریت بیشتر آن هزینه کردند و تهاجم فکری را یگانه وسیله تسلط بر فرهنگ، دین، سیاست و اقتصاد جوامع مسلمانان انتخاب نمودند، چنان‌چه نبرد و تهاجم فکری مبارزه نرم، پنهان، گرگ در لباس میش است که دشمن به چهره دوست وارد میدان می‌شود و با استفاده از شیوه‌ها و تکتیک‌های مختلف، افکار عمومی را می‌فریبد و در نتیجه اذهان، افکار و باورهای مسلمانان را هدف قرار می‌دهد، در این جبهه دشمن به جای کشتن و به زندان کشیدن جوانان و افراد جامعه، اذهان و افکار آن‌ها را تسخیر نموده، به‌گونه عمل می‌کند که فردی به ظاهر مؤمن، خواست‌ها و اهداف دشمن را تطبیق و عملی می‌کند. با در نظر داشت تغییر در روش تهاجم و مبارزه دشمن علیه جوامع اسلامی، آگاهی و دانش در رابطه به اضرار و خطرهای موجود در این تهاجم که منتج به تخریب عقیده، اخلاق، خانواده، جامعه، حتی سیاست و سایر بخش‌های زندگی را تهدید و نابود می‌گرداند که بسیار در سطح پایین قرار دارد؛ چنان‌چه در طول تاریخ بشر مبارزه و تلاش جهت غلبه بر هم‌دیگر بین حق و باطل جاری بوده که این مبارزه با استفاده از ابزار و امکانات مختلف اعم از سلاح گرم و سرد انجام یافته است که از آن جمله مبارزه و استفاده از ابزار و وسایل مختلف جهت ایجاد شبه‌افگنی در رابطه به معتقدات و ارزش‌ها و انجماد فکری بین مسلمانان صورت گرفته است. اهمیت و ضرورت به تحقیق حاضر در این است که روزانه شاهد نشر ده‌ها گزارش، صدها مقاله، کلیپ‌ها و اعلامیه‌های هستیم که به نحوی در صدد ایجاد شکوک و شبهات تخریب باورها و افکار اسلامی در بین جوانان و نوجوانان و در کل جامعه اسلامی می‌باشد. هدف اصلی این تحقیق را تبیین مفهوم، مراحل و پیامدهای تهاجم فکری تشکیل می‌دهد.

در بخش پیشینه محقق به تحقیقات و تألیفات ذیل مراجعه و از یافته و نتایج آن استفاده نموده است.

تهاجم فکری (۱۳۹۶م)، عثمان حیدر. محقق در این اثر ضمن تبیین سایر موضوعات مربوط به تهاجم فکری غرب بر جامعه اسلامی، وسایل و ابزار که با استفاده از آن جوامع اسلامی مورد تهاجم قرار می‌دهد را بر شمرده است که در کنار سایر وسایل از صفحات اجتماعی و رسانه‌های جمعی یادآوری نموده است.

دانستنی‌های از فکر اسلامی در جنگ فکری با غرب (۱۳۹۱ ه.ش). عبدالهادی مجاهد، نویسنده این اثر بعد از تبیین تعریف و تاریخ جنگ فکری وسایل آنرا نصاب تحصیلی، دخالت در عرصه تقنین، رسانه‌های تصویری، صوتی و چاپی، بورسیه پوهنتون‌های معین و دیموکراسی معرفی نموده است.

وسایل مقاومت الغزو الفکری للعالم الاسلامی (۱۳۹۰م)، حسان محمد حسان، در این اثر بعد از تبیین مفهوم و تاریخ جنگ فکری اهداف و وسایل آنرا را تحت فصل جداگانه بیان نموده است. مؤلف در کل وسایل جنگ فکری را به وسایل مستقیم و غیرمستقیم تقسیم نموده است و شامل: تشویه چهره اسلام، تشکیک در تاریخ اسلام، تشکیک و ایجاد بی‌باوری نسبت به حاضر امت، آینده امت، ذوب ساختن شخصیت امت، جایگزین‌سازی ارزش‌های فرهنگی جدید می‌گردد.

غزو الفکری (۱۳۸۶م)، محمد الیاس یحی، در کنار تعریف، مراحل و اهداف غزو فکری، رسانه‌ها، نظام‌های آموزشی استعماری، بورسیه تحصیلی کشوری‌های غیراسلامی، مؤسسات خیریه که اکثریت فعالیت‌های آن در قالب شفاخانه‌ها و مراکز صحی شکل می‌گیرد و رسانه‌های جمعی را به عنوان وسایل و ابزار تأثیرگذار جنگ فکری معرفی نموده است.

با وجود تحقیقات انجام یافته در رابطه به جنگ فکری و معرفی وسایل و ابزار آن چنانچه مشاهده می‌گردد، اکثریت این تحقیقات قدامت حدود یک دهه دارد، بیشتر بر مفهوم، وسایل و راهکارهای جنگ فکری تمرکز نموده‌اند، در حالی که به پیامدهای آن در قبال جامعه اسلامی کمتر توجه نموده‌اند؛ یا اصلاً به بحث پیرامون آن نپرداخته‌اند؛ بنابراین، تحقیق حاضر در صدد تبیین پیامدهای تهاجم فکری در قبال جامعه اسلامی می‌باشد.

این تحقیق از نوع کیفی بوده؛ چنانچه محقق با استفاده از متون اسلامی، تحقیقات و تألیفات موجود در رابطه به تهاجم فکری در محور عنوان تحقیق اطلاعات را جمع‌آوری نموده، مورد تحلیل توصیف و ارزیابی قرار داده است، ابزار جمع‌آوری اطلاعات در این تحقیق با استفاده از فیش‌برداری صورت گرفته است؛ به‌گونه‌ای که از آثار و تحقیقات موجود پیرامون تهاجم فکری، اطلاعات جمع‌آوری، دسته‌بندی و مورد تحلیل قرار داده که در نهایت بعد از تحلیل و تجزیه همه جانبه به عنوان یافته‌ها ارائه شده است. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات تحقیق به شکل تحلیل محتوایی انجام یافته، نتیجه‌گیری این تحقیق به شکل کیفی با استفاده از روش تحلیل محتوا صورت

گرفته که شاخص های آن با در نظر داشت اهداف تحقیق بعد از اثبات، مورد مقایسه قرار گرفته است.

۱. مفهوم فکر اسلامی

کلمه فکر (به کسر فاء) به معنای تردد و تفحص قلب، نظر و تقدیر می باشد که به خاطر طلب معانی صورت می گیرد. یا به عبارت دیگر، فکر عبارت از بکار اندازی عقل در امور معلوم است؛ تا از طریق آن به معرفت امور مجهول دسترسی پیدا کنیم.^۱

هم چنان علمای منطق گفته اند: فکر عبارت از فعالیت انسانی با استفاده از تجارب نهفته در عقل است که نتیجه ای آن دانش، علم و معرفت می باشد.^۲

دانشمندان و متفکرین اسلامی، فکر اسلامی را چنین تعریف نموده اند: فکر اسلامی عبارت از تولید فکر بشری موافق با منهج اسلام است که شامل علوم غیرتجربی گردیده و پایه های اساسی تمدن اسلامی را تشکیل می دهد که شامل: قوانین، علم کلام، فلسفه، ادب و سایر علوم انسانی می شود.^۳

هم چنان دکتر ابوزید العجمی گفته است: فکر اسلامی در واقع تمام تولیدات و محصولات فکری مسلمانان است که بر اثر تأثر از باورها و آموزه های اسلامی شکل گرفته است.^۴

۲. مفهوم تهاجم فکری

تهاجم فکری عبارت از روش های غیرنظامی است که نظام سرمایه داری غرب جهت نابود کردن عقاید، افکار، ارزش های اسلامی، منصرف ساختن مسلمانان از تمسک به اسلام و ایدئولوژی اسلامی، تهی نمودن مسلمانان از افکار، عقیده و هویت اسلامی شان، استفاده می نمایند.^۵ چنانچه محمد قطب رحمه الله در این رابطه گفته است: منظور از تهاجم فکری کاربرد وسایل غیرنظامی است که دشمنان اسلام، پس از جنگ های صلیبی به خاطر از میان برداشتن خوبی ها از زندگی مسلمانان و منصرف ساختن آنان از التزام به اسلام و عقیده اسلامی از قبیل: افکار، تقلید و ابعاد مختلف سلوک ارتباط دارد، بکار بستند. به عبارت دیگر تهاجم فکری پلان ها و فعالیت های

^۱ محمد اسد، الاسلام علی مفترق الطریق (بیروت: دارالحیات التراث العربی، ۱۴۳۶ ه.ق.)، ۵۵/۱-۵۶.

^۲ مجد الدین محمد بن یعقوب الفیروزآبادی، القاموس المحیط (بیروت: مؤسسه الرساله، ۱۴۰۶ ه.ق.)، ۱/۴۳۷.

^۳ علی محمد جریشه "و دیگران"، اسالیب الغزو الفکری للعالم الاسلامی (بی جا: مکتبه بن الجوزیه، ۱۴۳۲ ه.ق.)، ۹۵-۹۲/۱.

^۴ محمد الیاس یحی، غزو الفکری (بیروت: مرکز دراسات الوحدة العربیه، ۲۰۲۱ م.)، ۲۳/۱.

^۵ حسان محمد حسان، وسائل مقاومة غزو الفکری للعالم الاسلامی (القاهرة: مکتبه دار الصحابه، ۲۰۱۹ م.)، ۷/۱.

سیاسی، فکری، فرهنگی و تعلیمی- تربیتی اند که به منظور تأثیرگذاری فکری، روانی، اخلاقی، رفتاری و دیدگاهی از سوی دشمنان اسلامی در قالب سازمان‌های ملی و مؤسسات بین‌المللی و منطقه‌ای راه‌اندازی می‌گردد؛ تا بتوانند مسلمانان را به صورت کلی و یا جزئی از عقیده، فکر اسلامی و دین‌شان دور ساخته، وحدت‌شان را نابود، روابط اجتماعی‌شان را ضعیف و در نهایت قوت‌های دفاعی آن‌ها را تضعیف نموده، جهت بلعیدن و فرورفتن به کام استعمار آماده نمایند.^۶

۳. پیدایش تهاجم فکری

جنگ فکری علیه اسلام به‌عنوان یکی از ادیان بزرگ جهان، از زمان ظهور اسلام در قرن هفتم میلادی آغاز شده و تا امروز ادامه دارد. این جنگ فکری که اغلب با تبلیغات منفی، تحریف آموزه‌های اسلامی و نقدهای فلسفی و سیاسی همراه بوده است، نه تنها در سطح دینی؛ بلکه در عرصه‌های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و حتی علمی گسترش یافته است.

صدر اسلام، با بعثت پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وسلم در شبه جزیره عربستان، بسیاری از قبایل مشرک و یهودیان مدینه با پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم مخالفت کردند. این مخالفت‌ها از آن جهت بود که اسلام تهدیدی برای قدرت و منافع آن‌ها تلقی می‌شد؛ زیرا قبیله قریش که منافع اقتصادی و سیاسی خود را در خطر می‌دید، با ایجاد شبهه و تحریف آموزه‌های اسلامی، سعی در مقابله با پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم و جلوگیری از گسترش اسلام داشت، هم‌چنان بعد از هجرت مسلمانان تحت قیادت رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وسلم برخی از یهودیان مدینه که پیمان خود با مسلمانان را نقض کردند، به مقابله فکری و تبلیغ علیه آموزه‌های اسلامی پرداختند.^۷

عصر خلفای راشدین، پس از رحلت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم فتوحات اسلامی موجب مواجهه مسلمانان با امپراتوری‌های بزرگ آن زمان شد. این امپراتوری‌ها از طریق دین و فلسفه خود به مقابله فکری با اسلام پرداختند. از جمله: امپراتوری بیزانس (روم شرقی) و ایران ساسانی با استفاده از اندیشه‌های دینی و فلسفی خود؛ مانند: مسیحیت و زرتشتی‌گری، سعی در مقابله با اسلام داشتند. جنگ‌های صلیبی، جنگ فکری علیه اسلام در دوران قرون وسطی به اوج خود رسید، به‌ویژه در جریان جنگ‌های صلیبی. این جنگ‌ها علاوه بر جنبه‌های نظامی، شامل جنگ فکری و فرهنگی علیه اسلام بود؛ چنان‌چه کشیشان و متفکران مسیحی تلاش داشتند که اسلام را دین خشن و غیرعقلانی معرفی کنند، بدین وسیله حمایت بیشتری از جنگ‌های صلیبی جلب کنند. به همین

^۶ یحیی، غزو الفکری، ۱۲/۱.

^۷ حسان، وسایل مقاومت غزو الفکری للعالم الاسلامی، ۱۲/۱.

دلیل بود که نویسندگان مسیحی نظیر توماس آکویناس به تحریف آموزه‌های اسلامی پرداختند و اسلام را ناتوان از ارائه فلسفه عقلانی و اخلاقی معرفی کردند.^۸

عصر استعمار، با آغاز استعمار اروپایی در قرون ۱۷ و ۱۸ میلادی، جنگ فکری علیه اسلام ابعاد جدیدی یافت. استعمارگران اروپایی به منظور توجیه حضور خود در سرزمین‌های اسلامی، اسلام را به عنوان دینی مانع پیشرفت معرفی کردند. که از طریق نوشته‌ها و تبلیغات، استعمارگران تلاش می‌کردند؛ تا فرهنگ اسلامی را بی‌ارزش و ناتوان در برابر مدرنیته جلوه دهند. که در ضمن سایر روش‌ها با استفاده از روش استشراق و شرق‌شناسی بسیاری از مستشرقین اروپایی با نگاهی تحریف‌آمیز به تحلیل آموزه‌های اسلامی پرداختند و اسلام را دینی ناسازگار با ارزش‌های مدرن معرفی کردند.

دوران مدرن و معاصر، در قرون ۱۹ و ۲۰ میلادی، با ظهور جنبش‌های ناسیونالیستی و سکولاریستی در جهان اسلام، جنگ فکری علیه اسلام شدت گرفت که یکی از ابزار آن استفاده از اصطلاحات و ارزش‌های سکولاریسم و ناسیونالیسم بود، چنان‌چه بسیاری از متفکران غربی و برخی از نخبگان جهان اسلام، اسلام را مانعی برای پیشرفت علمی و اجتماعی معرفی کردند. در کنار آن نظریه‌پردازی؛ مانند: برنارد لوئیس و ساموئل هانتینگتون در آثار خود، اسلام را به عنوان یک تمدن ناسازگار با غرب و ارزش‌های لیبرالی معرفی کردند. نظریه "برخورد تمدن‌ها" هانتینگتون نمونه بارز از این جنگ فکری است.^۹

عصر تکنولوژی و رسانه، در قرن ۲۱ میلادی، با گسترش رسانه‌های اجتماعی و فضای مجازی، جنگ فکری علیه اسلام به ابعاد جدیدی رسیده است که فعالیت تهاجم فکری بیشتر در قالب اسلام‌هراسی در رسانه‌ها، راه اندازی شد؛ چنان‌چه پس از وقایع ۱۱ سپتامبر، بسیاری از رسانه‌های غربی اسلام را به عنوان دینی مرتبط با تروریسم و خشونت معرفی کردند. این تصویرسازی نادرست از طریق فلم‌ها، اخبار و برنامه‌های تلویزیونی تداوم یافت که بیشتر با انتشار اطلاعات نادرست در فضای مجازی انترنیت و شبکه‌های اجتماعی بستری برای گسترش اطلاعات نادرست و تحریفات علیه اسلام شده‌اند. گروه‌های مختلف از این ابزارها برای ترویج اسلام‌هراسی و به عنوان تهاجم فکری استفاده می‌کنند.^{۱۰}

۴. اهداف تهاجم فکری

^۸ عبدالهادی مجاهد، دانستنی‌های از فکر اسلامی در تهاجم فکری با غرب (بی‌جا، بی‌نا، بی‌تا)، ۱۴/۱.

^۹ حسان، وسایل مقاومة غزو الفکری للعالم الاسلامی، ۱۲/۱.

^{۱۰} مجاهد، دانستنی‌های از فکر اسلامی در تهاجم فکری با غرب، ۱۴/۱.

هدف اساسی راه‌اندازی تهاجم فکری را تخریب، از بین بردن باورهای اسلامی و دین اسلام تشکیل می‌دهد؛ زیرا:

اسلام یگانه دینی است که در ضمن تأمین آزادی برای پیروان خویش همه ملت‌ها را آزاد می‌خواهد و به خاطر آزادی آن‌ها مبارزه می‌کند؛ چنان‌چه صحابی اسیرشده بدست لشکریان فارس برای شاه فارس چنین می‌گوید: الله متعال ما را برانگیخت؛ تا مردمان را از بندگی انسان‌ها برهانیم به بندگی الله واحد برسانیم، از تنگنای دنیا بیرون آورده و به فراخنای آخرت رهنمایی کنیم.^{۱۱}

اسلام یگانه دین کامل که هم دین است و هم دولت، هم قانون و هم شریعت.^{۱۲}

اسلام یگانه دین محفوظ و تغییرناپذیر در بین سایر ادیان می‌باشد.^{۱۳}

اسلام یگانه دینی است که در کنار سایر احکام و آموزه‌های خویش جهاد و انواع آنرا به عنوان فریضه شرعی معرفی نموده است تا قیام قیامت در برابر استبداد و طواغیت ادامه دارد.

طبق آموزه‌ها و احکام اسلامی، شریعت اسلامی تسلط غیرمسلمانان را بر جامعه اسلامی نمی‌پذیرد و این عمل را خلاف ارزش‌های اسلامی معرفی می‌دارد.

بر اساس نکات فوق همیشه اسلام مورد تهاجم اجنبیان و طواغیت قرار گرفته است؛ چنان‌چه در صدر اسلام رؤسای قریش در صورت گسترش این دین، منافع خویش را در خطر دیدند، در برابر آن از انواع مبارزات استفاده نمودند و در طول تاریخ فارس، روم، هند، چین، در کل شرق و غرب با اعتراض‌های الحادی در برابر این آیین انسان‌ساز و آزادی‌بخش قیام کردند و با انواع از مبارزات از جمله تهاجم فکری آنرا به مشکلات کشاند.

۵. اضرار تهاجم فکری نسبت به تهاجم نظامی

تهاجم فکری نسبت به جنگ عسکری خطرناک‌تر و پیامدهای ناگوار و مهلک‌تری را در پی دارد؛ قسمی که جنگ عسکری با حملات خویش ملت‌ها را هوشیار ساخته، مردم در برابر توپ و تانک دشمن قد علم می‌کنند و با تدبیر و امکانات دست‌داشته خویش در برابر دشمن می‌رزمند که در نهایت دیر یا زود دشمن را مغلوب ساخته، از یوغ اشغال و استعمار، خویش را نجات می‌بخشد، در جنگ عسکری با تسلط دشمن بر سرزمین‌های اسلامی قلب‌ها و افکار مسلمانان قابل تسلط و تسخیر نبوده؛ بلکه قلوب و افکار مسلمانان علیه متجاوزان عسکری بیشتر تحریک گردیده در

^{۱۱} ابن اثیر، عزالدین، *الکامل فی التاریخ*، ترجمه محمد قاسم (تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۵ ه.ش)، ۲۵۳/۱.

^{۱۲} سید قطب، *عدالت اجتماعی در اسلام*، مترجم محمد علی گرامی - سید هادی خسرو شاهی (تهران: کلبه شروق، ۱۳۷۹ ه.ش)، ۱۵۲/۱.

^{۱۳} محمد بن احمد القرطبی، *تفسیر القرطبی* (بیروت: دار الکتب العلمیة، ۲۰۰۳ م)، ۳۴۴/۱۲.

صدد انتقام از دشمن می‌باشند.

در تهاجم یا جنگ فکری؛ مسلمانان دشمنان خویش را در دوست می‌بینند، در این نبرد دشمن به‌جای ساختمان و اجساد، اذهان و افکار را هدف قرار داده، عقاید و باورها را تخریب می‌کنند که پیامدهای آن به مراتب خطرناک‌تر نسبت به جنگ عسکری است؛ زیرا در تهاجم فکری تفکیک دوست و دشمن دشوار است.^{۱۴}

در تهاجم فکری دشمن به‌جای استفاده از تانک، توپ، تخریب بلاد و شهرها، از طریق تلویزیون، رادیوها، تئاتر، فلم‌ها، سریال‌ها، برنامه‌های جذاب و جالب فرهنگی وارد میدان شده می‌جنگد؛ قسمی که در یک جبهه جوانان، عامه ملت و حتی قشر تحصیل کرده جامعه در حال غفلت و بی‌خبری قرار دارند و در جبهه دیگر، متخصصین مجرب و آموزش دیده با استفاده از تبلیغات گسترده و پروپاگاندسازی‌های وسیع، روانشناسان مجرب، نویسندگانی چیره‌دست، گویندگان، گردانندگان فصیح و جذاب، قرار دارند که با این امکانات وسیع مهاجم به‌جای تخریب ساختمان مادی، ساختارهای معنوی از قبیل: ذهن، فکر، عقیده، ارزش‌ها و اندیشه‌ها را هدف قرار می‌دهد.

برای تعمیر و بازسازی این خرابه دهه‌ها، سال‌ها نیاز است؛ تا معلمان مجرب و متعهد، دعوت‌گران دلسوز، رسانه‌های متعهد، نهادهای تعلیمی و تربیتی رسالت‌مند، دست‌به‌دست هم داده و سال‌ها تلاش کنند، آن‌هم اگر بتوانند و موفق به قناعت مخاطبان خویش شود؛ تا این ویرانی‌ها را اعمار نمایند.^{۱۵}

۶. مراحل تهاجم فکری

مراحل تهاجم فکری که در واقع هر مرحله‌ای آن مقدمه و اساس برای مرحله بعدی می‌گردد؛ شامل:

۱. جنگ‌های صلیبی؛
۲. استعمار؛
۳. استشراق یا خاورشناسی (توطئه‌چینی مستشرقین علیه اسلام)؛

^{۱۴} عبدالصیر مومن حکیمی، تهاجم فکری (کابل: انتشارات مستقبل، ۱۳۹۴ هـ.ش - ۲۰۱۵ م)، ۱۷-۱۲/۱.

^{۱۵} مجاهد، دانستنی‌های از فکر اسلامی در تهاجم فکری با غرب، ۳۷-۳۳/۱.

۴. تنصیر یا ترویج مسیحیت و استخدام دعوت‌گران مسیحی برای دعوت به این دین تحریف و منسوخ شده، می‌گردد که بدون شک هر یکی از مراحل فوق پیامدهای خطرناکی در قبال جامعه اسلامی به بار می‌آورد.^{۱۶}

۷. پیامدهای تهاجم فکری

با در نظر داشت تعریف و اهداف تهاجم فکری که بیان گردید، پیامدهای بس خطرناکی را برای جامعه اسلامی به بار می‌آورد که به شرح آن پرداخته می‌شود:

۱.۷. تسخیر افکار جوانان

یکی از راهکارهای غرب در برابر اسلام در ابتدا، راه‌اندازی جنگ‌های صلیبی بود؛ چنانچه هدف اصلی این جنگ چه در جبهه نظامی و یا فکری، ترویج دین منسوخ شده و منحرف مسیحیت، انتقام‌گیری از مسلمانان در برابر فتوحات انجام شده توسط مسلمانان، پذیرش دین اسلام در بین سایر ادیان خصوصاً جامعه مسیحیت، فروپاشی امپراتوری روم، واپس‌گیری سرزمین‌های مفتوحه توسط مسلمانان و جلوگیری از نشروپخش دین نجات‌بخش اسلام می‌باشد که این اهداف با استفاده از جنگ‌های مادی، معنوی، عسکری و تبلیغاتی توسط مسیحیان پی‌گیری گردید، در نهایت بعد از شکست پلان‌های مخرب و شوم‌شان که به خاطر نابودی بلاد اسلامی، افکار و اذهان جوامع اسلامی در پیش گرفته بودند؛ با تغییر وسایل و روش تهاجم افکار جامعه خصوصاً جوانان را هدف گرفتند، در تلاش تسخیر، تشکیک، انحراف و تحریف افکار جوانان شدند، به‌گونه‌ای که به‌جای تسخیر شهرها با استفاده از ابزار نظامی، اذهان و افکار جوانان را با استفاده از ابزار فرهنگی، تعلیمی و ارتباطی هدف قرار دادند.^{۱۷}

چنانچه الله متعال در رابطه به این پلان شان فرموده است: «وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا»^{۱۸} «خدا احزاب کافر را با دلی مملو از خشم بازگرداند، بی آنکه نتیجه‌ای از کار خود گرفته باشند و خداوند در این میدان

^{۱۶} محمد قطب، اسلام و غرب (تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۸۱ ه.ش، ج ۴)، ۴۵/۱.

^{۱۷} نبیل صبحی، المسلمون فی فلین (بیروت: مرکز صحوة المسلم، ۲۰۰۵ م)، ۳۴/۱.

^{۱۸} الاحزاب ۲۵-۲۶.

مؤمنان را از جنگ بی‌نیاز ساخت و پیروزی را نصیبشان کرد و خدا قوی و شکست ناپذیر است. خداوند گروهی از اهل کتاب را که از آن‌ها (مشرکان عرب) حمایت کردند، از قلعه‌های محکم شان پایین کشید و در دل‌های آن‌ها رعب افکند (کار شان به جایی رسید که) گروهی را به قتل رساندند و گروهی را اسیر می‌کردند.^{۱۹}

۲.۷. ایجاد وابستگی جوامع اسلامی به غرب

بعد از شکست اروپاییان در جنگ‌های صلیبی، غرب به جای ایجاد جبهات و صفوف منظم جنگی از معاونت و کمک ظاهری تحت عنوان استعمار و تلاش به‌خاطر آبادی و بازسازی، وارد کشورهای اسلامی گردیدند که هدف اصلی‌شان را در کنار تکمیل اهداف جنگ صلیبی، ماهیت اقتصادی تشکیل می‌داد به‌گونه‌ای که منابع طبیعی و ذخایر قیمتی موجود در کشورهای اسلامی را تحت عنوان کمک و همکاری در بخش آبادی- عمرانی تصرف نمایند؛ زیرا اورپای‌ها در پلان‌گذاری و تعیین سیاست‌شان، درک کرده بودند که خلافت اسلامی با وجود ضعف‌هایی که دارد، رمز یک پارچگی مسلمانان را تمثیل می‌نماید و مسلمانان پروانه‌وار پیرامون لوی آن می‌چرخند؛ بنابراین، خلافت اسلامی را سقوط داده، وحدت امت اسلامی را منشعب و تقسیم نموده، سرزمین واحد را به کشورهای متعدد از هم پاشید.

کشورهای که در رأس آن نظام‌های ناتوان، مزدور و وابسته به همکاری سیاسی و اقتصادی غرب قرار گرفت، نظام‌های که اصلاً توان مقاومت و دفاع از خود و سرزمین خویش را از دست داده و سلاح‌شان را که جهاد و تدین بود نیز رها کرده بودند.

این‌جا بود که خواهشات بر مسلمانان چیره شد، فتنه‌ها، اغتشاشات آشکار و جهل فراگیر گردید، در این حال، غرب متوجه شد که زمینه تسلط و به استعمار کشیدن سرزمین‌های اسلامی، بهره‌گیری از منابع طبیعی حتی انسانی آن‌ها هموار و مساعد شده است؛ لذا کشورهای غربی فرصت را غنیمت شمرده و برای تسلط بر کشورهای اسلامی، حرکت هماهنگ نمودند که در رأس این تهاجم انگلستان، فرانسه و ایتالیا قرار داشت، دیگر دولت‌های غربی نیز به سهم خویش تلاش ورزیدند. در این تهاجم تنها به سیطره و تسلط بر کشورهای اسلامی، بهره‌کشی از منابع طبیعی آن‌ها اکتفاء نکردند؛ بلکه به‌خاطر فروپاشی وحدت مسلمانان و تخریب اندیشه جوانان، فرزندان آن‌ها نیز تلاش نمودند که در نهایت تعداد از آزادگان را با استفاده از ابزار مختلف سرکوب، در

^{۱۹} ترجمه قرآن کریم، مترجم. مولانا محمود حسن (بی‌جا: نشر احسان، بی‌تا)؛ الاحزاب ۳۳/۲۵-۲۶.

برابر آن‌ها مزدوران و دست نشانده‌های خویش را بر امت تحمیل نمودند که سوار برگرده‌های امت در خدمت استعمار قرار گرفتند، این گروه را به گونه وابسته و ضعیف نگهداشت که با درک حقیقت نیز توان مبارزه، مخالفت با ارزش‌ها و سیاست استعماری را نداشتند.^{۲۰}

۳.۷. ترویج تنصیر و الحاد در جامعه اسلامی

تعدادی از جامعه‌شناسان باور بدین دارند که بعد از تدویر کنفرانس و صدور فرمان مجتمع تحقیقات ویانا در سال (۱۳۱۲ میلادی) مبنی بر ایجاد کرسی‌های علمی در تعدادی از پوهنتون‌ها جهت تحقیق و مطالعه فرهنگ، زبان و ادیان شرق واژه استشراق پدید آمد که بعداً مراحل رشد و پویایی خویش را در قرن‌های بعدی خصوصاً در قرن نوزده الی بیست میلادی پیمود.^{۲۱}

مراحلی را که مستشرقین و جریان استشراق از بدو پیدایش خویش پیموده است قرار ذیل اند:

۱. مرحله اکتشاف، مستشرقین در این مرحله بیشتر فاتحان و نام‌آوران مسلمان که در فتوحات و شکست صلیبی‌ها و غربی‌ها که نقش ایفاء نموده‌اند را مورد مطالعه و بررسی قرار داده‌اند.

۲. مرحله مختلط، استشراق در این مرحله خویش اسباب پیروزی، منابع قوت، توانمندی مسلمانان، عوامل ضعف و شکست غربی‌ها را به‌طور مختلط مورد مطالعه قرار دادند و این همان مرحله‌ای است که حرکت استشراق، جنگ‌های صلیبی را همراهی می‌کرد.

۳. مرحله دشمنی علنی، در این مرحله عداوت مستشرقان آشکار گردیده و پرده از چهره کینه‌توز و خاین‌شان برداشته شد، تلاش‌های خود را متوجه جنگ علیه اندیشه و عقیده اسلامی نمودند، سعی کردند به‌جای اشغال زمین و خاک، عقول و افکار مسلمانان را اشغال نمایند.^{۲۲}

جنبش استشراق در کنار سایر اهداف دیگر دو هدف اساسی را دنبال می‌کردند؛ اول: اضمحلال و تیره نشان دادن چهره اسلام به‌خاطر جلوگیری از نشروپخش اسلام در جوامع غربی است. دوم: گرفتن انتقام از مسلمانان به‌خاطر فتوحات و جلوگیری از پیشرفت مسیحیت. در کنار این اهداف، اهداف علمی، اهداف دینی و دعوتی، اهداف سیاسی، اهداف تجارتي، اهداف دفاعی.^{۲۳}

در کنار استشراق، جنبش تنصیر بعدتر از جنگ‌های صلیبی و حرکت استشراق و استعمار ظهور کرد. همزمان با ظهور خود، تعاون و همکاری‌ها را شانه‌به‌شانه با حرکت استشراق (خاورشناسی) به

^{۲۰} حسان، وسایل مقاومة غزو الفکری للعالم الاسلامی، ۴۳/۱.

^{۲۱} حسان، وسایل مقاومة غزو الفکری للعالم الاسلامی، ۵۴/۱.

^{۲۲} مجاهد، دانستنی‌های از فکر اسلامی در تهاجم فکری با غرب، ۷۰/۱.

^{۲۳} حسان، وسایل مقاومة غزو الفکری للعالم الاسلامی، ۴۳/۱.

منظور تخریب و از بین بردن عقیده و اندیشه مسلمانان اعلام نمود، این جنبش با جنبش استعمار هم‌نوا بوده و یکی مقدمه‌ای برای دیگری محسوب می‌گردد.^{۲۴}

تصیر در راه فراخواندن مسلمانان به سوی نصرانیت تدریجاً سه مرحله را در نظر گرفته است:

۱. مسیحی‌سازی، در این مرحله تلاش صورت می‌گیرد تا مسلمانی را وادار به پذیرش مسیحیت نماید؛ چنان‌چه این مرحله از مراحل مهم و اساسی پنداشته می‌شود.

۲. کشانیدن به الحاد و بی‌دینی، بعد از ناامیدی نسبت به گرایش یک مسلمان به مسیحیت مرحله دوم تصیر کشانیدن فرد مسلمان به الحاد و بی‌دینی که از طریق ایجاد شکوک و شبهات نسبت به دین اسلام مسلمان، تلاش می‌ورزند تا آنها را بتوانند به سوی بی‌دینی سوق دهند؛

۳. تساهل نسبت به ارزش‌های اسلامی، این مرحله یکی از مراحل خطرناک و تقریباً بخش بزرگی از جوامع اسلامی را در بر گرفته که فرد مسلمان را بدون این‌که به مسیحیت و الحاد فرا بخواند، بالای افکار و باورهای آن چنان کار می‌کند که نسبت به ارزش‌های اعتقادی، عبادات، اخلاق اسلامی از قبیل: حلال و حرام بی‌پروا به بار آید.^{۲۵}

بدون شک این دو حرکت پیامدهای بس خطرناکی را در قبال جامعه اسلامی به بار آورده که با تأسف سالانه شاهد ترک دین مبین اسلام توسط هزاران جوان مسلمان در جوامع اسلامی می‌باشیم که نتایج این بخش از تهاجم فکری بیشتر در صفحات اجتماعی و رسانه‌های بیرون‌مرزی مشهود و محسوس است؛ زیرا فرهنگ حاکم اسلامی و تدین موجود در بین شهروندان جامعه اسلامی باعث بر این شده است که به سادگی افراد مرتد و ملحد اعلام حضور کرده نتوانند؛ بنابراین، بیشتر از طریق صفحات اجتماعی و یا رسانه‌های بیرون‌مرزی اعلان مافی‌الضمیر می‌نمایند.

۴.۷. احیای تعصبات قومی و نژادی

یکی از پیامدهای خطرناک تهاجم فکری در قبال جامعه اسلامی احیای تبعیض، تعصبات قومی و نژادی است؛ چنان‌چه براساس قبیله، قوم، نژاد، زبان و سایر معیارهای دیگر افراد، گروه‌ها را تشویق و تحریک می‌نماید تا در قالب ایجاد احزاب قومی، جریان‌های تعصبی و غیره موارد این پدیده‌ای منحوس را دامن زده باشد و تعصبات جاهلی را تبلیغ و راه‌اندازی نمایند، تفرقه و چندپارچگی را در جامعه اسلامی ایجاد کنند. چنان‌چه مسیحیان بعد از شکست ننگین در جنگ‌های صلیبی جهت منهدم ساختن خلافت اسلامی و ایجاد اختلاف میان مسلمانان در بین ترک و عرب این فتنه را احیاء نموده و اعراب را پاسداران اصیل اسلام معرفی کرد که ترکان شورانید و ترکان را فاتحان و مدافعان اصلی اسلام معرفی کردند، در برابر اعراب تحریک نمود که در نتیجه

^{۲۴} مجاهد، دانستنی‌های از فکر اسلامی در تهاجم فکری با غرب، ۷۶/۱.

^{۲۵} مجاهد، دانستنی‌های از فکر اسلامی در تهاجم فکری با غرب، ۷۸/۱.

قوت و وحدت امت اسلامی را این فتنه منهدم ساخت، نه عرب پاسداری از میراث نیاکان خویش توانست و نه هم ترک مدافع دین و ارزش‌های اسلامی شده توانست؛ بلکه میدان به استعمار و دشمنان اسلام باقی ماند.

چنان‌چه این وسیله در قرن بیست و یک بعد از هجوم اطلاعاتی در کنار تهاجم نظامی غرب بیشتر مورد استفاده قرار گرفت، غرب با استفاده از تغییر قوانین در کشورهای اسلامی از جمله کشور عزیز ما، احزاب، انجمن‌ها، نهادها و گروه‌های قومی، سمتی، زبانی، مذهبی و... را ترویج و تقویت نموده، فعال ساخت، به‌خاطر مؤثریت آن در احیای تعصبات، از رسانه‌های چاپی، صوتی، تصویری و حتی اجتماعی به گونه‌ای استفاده صورت گرفت که پیامدهای بس ناگوار و مخربی را در قبال جامعه به بار آورد، قسمی که منازعات و مباحثات قومی و زبانی همیشه از چنین آدرس‌های معین با استفاده از رسانه‌ها، درخور جامعه داده می‌شد و به‌خاطر شعله‌ور ساختن تعصبات، نزاع مباحثات و برتری طلبی‌های گوناگون پخش می‌گردید که نتیجه آن در قالب سمت و سوگیری‌های سیاسی کاملاً محسوس و مشهود بود که امروز نیز شاهد پیامدهای آن در قالب موقف‌گیری‌های افراد معلوم‌الحال در رسانه‌های بیرون‌کشوری هستیم که مدام با استفاده از موج‌سواری‌های قومی و زبانی در صدد شعله‌ور ساختن تعصبات هستند.^{۲۱}

۵.۷. تسلط بر دستگاه قانون‌گذاری

برای یک مسلمان حاکمیت و انحصار قانون‌گذاری بودن اصل دینی، باور اعتقادی و حمایت سیاسی از نظام، حاکمیت اسلام است؛ چنان‌چه الله متعال فرموده است: ﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾.^{۲۷} "سپس قسم به پروردگارت که ایشان مؤمن نباشند؛ تا آنکه در اختلافی که میان شان واقع شده، ترا حکم قرار دهند و باز از آن چه حکم فرمودی در دل خویش تنگی نیابند، و با انقیاد قبول کنند".

چنان‌چه طبق آیت قرآن کریم اعراض و روی‌گردانی از فرمان الله متعال و از صفات منافقان بوده که الله متعال فرموده است: ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَىٰ الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا﴾.^{۲۸} "و چون گفته شود به ایشان بیایید به سوی آن‌چه نازل کرده است، خدا و به سوی پیامبر، ببینی منافقان را اعراضاً از تو باز می‌ایستند".

یکی از ساختار موجود در جامعه اسلامی که مانع تطبیق برنامه‌های استعماری می‌گردد، قانون‌گذاری اسلامی و تطبیق رعایت آن توسط مسلمانان اند. بنابر درک این مهم، متولیان تهاجم

^{۲۶} مجاهد، دانستی‌های از فکر اسلامی در تهاجم فکری با غرب، ۱/۷۶.

^{۲۷} النساء ۴/۶۵.

^{۲۸} النساء ۴/۶۱.

فکری در صدد کنار زدن دستورالعمل شرعی و قانون اسلامی از حیات مسلمانان و جایگزین سازی قانون وضعی به جای آنرا در پیش گرفت که این امر ممکن نیست، جز تسلط بر سیستم قانون گذاری که با تأسف در اکثر کشورهای اسلامی از طریق انتخابات و یا انتصابات انسان های سیکولار، بی دین و خداناباور در شورای تقنین و حتی منصب قضاء جابجا نموده که توسط آن ها قانونی که در برابر نص و حکم الله متعال ساخته شده جاری است و بر مسلمانان تطبیق می کند که این عمل مسیری است برای تسلط بر تمام ابعاد اقتصادی، تعلیمی، سیاسی و سائیری بخش های دیگر جوامع اسلامی.^{۲۹}

از راهکارهای مهم غرب در قبال جامعه اسلامی تسلط بر دستگاه قانون گذاری است؛ چنانچه در کنار دخالت در شوری و دستگاه تقنین، سیستم قضایی کشورهای اسلامی را نیز تحت عنوان مدرینته سازی و اصلاحات قضای تغییر داده اند، چنانچه در کنار پوهنخی های شرعیات که فارغان آن مسلط بر علوم شرعی بود که غرب توجه ویژه بر پوهنخی های حقوق دارد و بیشتر هزینه را جهت درخشش بیشتر آن سرف پوهنخی های حقوق می کنند، این در حالی است که فارغان حقوق به جای علوم شرعی به ساختار و منابع قوانین غربی بیشتر مسلط اند و با گماشته شدن آن ها در پست های قضاء به نصوص، فقه و قوانین اسلامی کاملاً نا آگاه اند که این خود منجر به عدم تطبیق شریعت در محاکم و در نهایت برداشتن شریعت از سیستم قانون گذاری می شود، دلیل این بحث حالت سیستم قضای بیست سال گذشته بوده می تواند که به شمول کشورهای مهاجم نظام و اداره وقت نیز داد از فساد و بروکراسی در نظام قضایی کور می زدند.

۶.۷. دخالت در نصاب و برنامه های تعلیمی

نظر به اهمیت و جایگاه نظام تعلیم و تربیه، استعمار مدام با استفاده از تهاجم فکری تلاش می ورزد تا بر نظام های تعلیمی و تربیتی کشورهای اسلامی تسلط یابند که با این تسلط با بیرون شدن عساکر نظامی خویش نیز بقاء دوام خویش را بر کشورهای اسلامی می تواند حفظ کند، آن ها به خاطر سیطره کامل برملت ها و توجیه نسل های بعدی در مسیر تحقق اهداف خود، در نظام تعلیمی و تربیتی، ارزش ها و برنامه های خودشان را جا می زنند، به گونه ای که برنامه ریزی تعلیمی، تربیت معلمان و مربیان، زبان تدریس، تهیه کتب درسی، نظارت از تطبیق این برنامه های درسی و غیره موارد مربوط را بدست می گیرند.

به موجب توافقات فرهنگی و تربیتی که میان کشورهای کفری آموزش و پرورش ممالک اسلامی به امضاء می رسد، آموزگاران غربی که هدف نهایی استعمار از این کار، شست و شوی مغزی و رنگ آمیزی افکار جوانان و قشر تحصیل کرده را براساس اندیشه های غربی و توجیه افکار

^{۲۹} مجاهد، دانستنی های از فکر اسلامی در تهاجم فکری با غرب، ۸۰/۱.

نواندیشان، برای برآورده شدن اهداف تهاجم فکری می‌باشد که تحقق این برنامه با استفاده از روش‌های مختلف و در قالب راهکارهای متنوع عملی می‌گردد.

تغییر و دخالت نصاب و برنامه‌های تعلیم و تربیتی در قبال جوامع اسلامی پیامدی است که در واقع اساس و زیربنای همه ناهنجاری‌های اجتماعی و سیاسی اقتصادی را در پی دارد؛ زیرا با تغییر نصاب استعمار فرزندان امت اسلامی را طبق برنامه به‌عنوان سرباز سرکف استعمار تربیه و تقدیم می‌نماید که در نتیجه جوان به ظاهر مسلمان در خدمت تحقق اهداف استعمار و دشمنان جوامع قرار می‌گیرد.^{۳۰}

تغییر نصاب از پیامدهای مهم تهاجم فکری بوده؛ چنان‌چه نصاب‌های تعلیمی و تحصیلی اکثر کشورهای اسلامی تحت نظر و مشوره کشورهای مهاجم غربی تهیه و انکشاف می‌یابد، به‌گونه‌ای که از فقر و ناتوانی اقتصاد کشورهای اسلامی استفاده نموده و مشاورین خویش را در نهادهای برنامه‌ریز و نصاب تعلیمی استخدام می‌نماید که در کنار ارزش‌های غربی و اجنبی در ضعف و ناتوان‌سازی برآیند، در نصاب‌ها نیز این مشاوران نقش دارند، از طرف دیگر در تربیت و آماده‌سازی معلمان و آموزگاران که در واقع تطبیق‌کننده و گزارش‌دهنده اصلی از تطبیق نصاب اند، دخالت ورزیده و در ناکام‌سازی نصاب‌های آموزشی سهم فعال دارند که نمونه آنرا می‌توان در نظام آموزشی گذشته معارف کشور شاهد بود؛ چنان‌چه عده کثیر از فارغان دوره ثانویه معارف، سواد ابتدائی هم نداشتند.

نمونه‌های تهاجم فکری در نظام‌های آموزشی را می‌توان از قبیل: تغییر محتوای درسی و کتاب‌های آموزشی، حذف موضوعات اسلامی؛ چنان‌چه در برخی از نظام‌های آموزشی، بخش‌های مهمی از تاریخ، فرهنگ و آموزه‌های اسلامی از برنامه‌های درسی حذف می‌شود؛ تا نسل جدید کمتر با اصول و مبانی اسلامی آشنا شوند. در کنار آن ترویج الگوهای فرهنگی غربی قسمی که در سیستم‌های آموزشی بعضی از کشورها، تلاش می‌شود تا الگوهای فرهنگی و اجتماعی غربی به جای ارزش‌های اسلامی ترویج شود. از قبیل: آموزش‌های جنسی و نهادهای اجتماعی در قالب نظام آموزشی ارائه می‌گردد، جایگزینی سیستم‌های آموزشی بومی با سیستم‌های غربی از فعالیت‌های دیگر استعمار در برابر اسلام است که تحت شعار نظام آموزشی جهانی یا جهانی‌شدن ارزش‌های بومی و عقیدتی را مورد حمله قرار می‌دهند.

۷.۷. تحمیل فرهنگ و زبان غرب به‌جای زبان عربی

تحمیل زبان اجنبی تقریباً در تمام کشورهای اسلامی عمومیت یافته است، به‌گونه‌ای که در تمام مراکز علمی و تطبیقی کشورهای اسلامی زبان انگلیسی، فرانسوی، آلمانی و یا یکی از زبان‌های

^{۳۰} مجاهد، دانستنی‌های از فکر اسلامی در تهاجم فکری با غرب، ۸۰/۱.

دیگر غربی ... به حیث زبان علم به طور رسمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در دنیای اسلام تنها دولتی که در تمام مراحل آموزش و پرورش و در تمام رشته‌های تخصصی پوهنتون‌هایش؛ مانند طب و مهندسی، تاریخ، ادبیات و جغرافیه و ... زبان عربی بکار برده می‌شود، دولت سوریه است. (البته این موضوع قبل از جنگ چندین ساله در کشور سوریه است) سپس در برخی از کشورهای عربی و اسلامی مثل افغانستان، لیبیا، الجزایر، ایران، تونس و دیگر کشورها، گام‌هایی در این راستا برداشته شده؛ ولی بسیار ضعیف و اندک پنداشته می‌شود. در حالی که چنین امری به خاطر پیمودن مسیر خود نیازمند عزم راسخ و اراده متین و تلاش خستگی‌ناپذیر می‌باشد.^{۳۱}

۸.۷. تحریف تاریخ و افتخارات تاریخی امت

در این بخش خطرناکترین روش که همانا تحریف تاریخ اسلام و وارونه جلوه دادن حقایق و نقش شخصیت‌های تاریخی امت اسلامی می‌باشد را در پیش می‌گیرند؛ چنانچه فتوحات و مبارزات آزادی‌خواهانه مسلمانان را تجاوز و غارت معرفی نموده، اشغال و جنایات که در حق مسلمانان صورت گرفته است را کمک و تعاون معرفی می‌کند، در کنار آن شخصیت اصیل و متعهد مسلمان را تروریست و جانی معرفی کرده، اشغالگران و جنایت‌کاران را با گماشته‌گان‌شان قهرمانان و ناجیان امت معرفی می‌کنند.

معاهده کمپ دیوید از مواردی است که در آن صراحتاً فیصله به عمل آمد؛ تا مصر تمام نصوص شرعی را اعم از آیات و احادیث که در مذمت یهودیان و نصرانی‌ها وجود دارد را از نصاب تحصیلی و تعلیمی خویش بردارد که با تأسف این معاهده ننگین را کشور مصر تا امروز عملی می‌کند. کشورهای زیادی هستند که چنین معاهدات ننگین را در خفاء با آمریکا و هم‌پیمانان آن پذیرفته، نصاب تحصیلی و تعلیمی خویش را هماهنگ با خواست‌های استعماری آن‌ها تهیه و تنظیم نموده است و نصوص شرعی را در رابطه به موضوعات از قبیل: جهاد، مذمت یهود، گمراهی نصری و غیره موارد با ارزش‌ها و منافع غرب در تضاد است، را کنار گذاشته‌اند.^{۳۲}

۹.۷. تحمیل اندیشه غربی با استفاده از برنامه‌های آموزشی

یکی از ابزار تهاجم فکری تأسیس و ایجاد مؤسسات فرهنگی و تعلیمی است که تحت عناوین جذاب و جالب ساخته شده، در زیر چتر آن فرهنگ‌های غربی را تبلیغ نموده، اقدام به رد ارزش‌ها و باورهای اسلامی می‌پردازند که از نمونه‌های بارز آن سازمان یونسکو می‌باشد؛ چنانچه زمانی که ریاست این سازمان را فرد مسلمان سنگالی بنام «مصطفی أبو» عهده دار شد، وی تلاش ورزید تا با رعایت تعادل مطلق، فعالیت‌های این سازمان را متوجه مصالح اسلام و مسلمانان نماید؛ اما

^{۳۱} حسان، وسایل مقاومة غزو الفکری للعالم الاسلامی، ۸۷/۱.

^{۳۲} حسان، وسایل مقاومة غزو الفکری للعالم الاسلامی، ۸۸/۱.

بلافاصله از مقامش خلع و به جایش فرد صلیبی اسپانیایی را منصوب نمودند، که از فعالیت‌های مهم و اساسی این سازمان دخالت ورزیده و در برنامه‌ریزی درسی مکاتب و پوهنتون‌ها و تحمیل آراء و اندیشه‌های غربی بر مراکز علمی و آموزشی را به وجود آورد.^{۳۳}

۱۰.۷. ترویج ارزش‌ها و فرهنگ غربی با استفاده از رسانه‌ها

مخاطب مطبوعات از کتاب‌ها و روزنامه‌ها گرفته تا سینما، رادیو و تلویزیون، همه گروه‌ها و اقشار جامعه است که محصل و غیرمحصل، خورد و بزرگ، زن و مرد، شهری و روستایی، اغنیاء و فقرا، فرهنگی و عوام همه را در بر می‌گیرد. این پیامد تهاجم فکری در قبال جامعه اسلامی به اندازه‌ای با اهمیت و ارزنده است که تسلط بر آن، گویا ساختار عقول، افکار و سلوک جامعه را بیمه کرده است، چنان‌که می‌تواند جامعه را برای حمایت و دفاع از یک اندیشه و یا مبارزه علیه اندیشه دیگر صرف نظر از این‌که آن اندیشه حق است یا باطل توجیه و تحریک کند؛ چنان‌چه امام غزالی بر این باور است که فرهنگ شامل علوم و آداب، نقش کلیدی در شکل‌دهی به رفتار و اخلاق فرد دارد. او تأکید می‌کند که تقویت فرهنگ صحیح، به‌ویژه فرهنگ دینی و اخلاقی، برای پیشرفت جامعه ضروری است. امام غزالی همچنان به تأثیر علم بر اصلاح فرد و جامعه اشاره می‌کند و معتقد است که علم صحیح می‌تواند راه را برای هدایت و نجات جامعه هموار کند.^{۳۴}

با توجه به این اهمیت، صلیبی‌ها و صهیونیست‌ها از مطبوعات به حیث ابزار به‌خاطر تسخیر خود درآورده و جهت تنفیذ برنامه‌های تخریب‌کارانه خود از آن استفاده می‌کنند، مردم پیوسته از تأثیرات وسایل مطبوعاتی به‌ویژه سینما و تلویزیون بالای افکار، اخلاق و روش مردم به‌خصوص جوانان، نوجوانان، زنان و خوردسالان به‌جا می‌گذارد، به ستوه آمده‌اند. سینما و تلویزیون با پخش برنامه‌های آکنده از رذالت، فساد و تمرد، مردم را به ارتکاب جرم تشویق نموده، منکرات را قهرمانی و مرتکبان آن را به منزله قهرمانانی، از ایشان الگو گرفته شده معرفی می‌دارد. مسلمانان در مصر و سایر شهرهای اسلامی همواره از فتنه‌انگیزی و اعمال تخریبی بازیگران و هنر نمایان تلویزیون و تئاتر که جوانان را به فساد کشانیده، ارزش‌های دینی و انسانی را به مسخره می‌گیرند، کانون اخلاق را منهدم می‌سازند، به شکایت رسیده‌اند. چهره‌های بیهوده که در صفحه مطبوعات و تلویزیون ظاهر گردیده، با اندیشه‌های منحط و کوبنده منکر را معروف و معروف را منکر جلوه می‌دهند، توأم با دیگر مسائلی که در اعلام و مطبوعات بسیاری از کشورهای اسلامی دیده می‌شود که همه آله و ابزار تهاجم فکری بوده و در خدمت اهداف صلیبیت و یهودیت مسخر شده‌اند. با

^{۳۳} مجاهد، دانستنی‌های از فکر اسلامی در تهاجم فکری با غرب، ۹۸/۱.

^{۳۴} أبو حامد محمد بن محمد الغزالی، *إحیاء علوم الدین* (بیروت: دار المعرفة، ۱۹۸۲ م)، ۷۶/۱.

تأسف فراوان، مسلمان واقعی، معتقد و متخلق به اخلاق اسلامی، ناصح به دین، مخلص به وطن را در هیچ جایی سراغ نداریم که متصدی توجیه و برنامه‌ریزی وسایل مطبوعات، مسوول انتخاب مؤظفین آن بوده باشد.^{۳۵}

با در نظر داشت اهمیت و نقش رسانه‌ها در قبال جامعه، این ابزار تهاجم فکری پیامدهای بس مهلکی را در جامعه اسلامی به بار آورده است؛ چنان‌چه اکثریت از پیامدهای موجود تهاجم کفری توسط رسانه‌های اطلاعاتی تبلیغ و نهادینه‌سازی می‌گردد که پیامدهای آن مشهود و محسوس است.

۱۱.۷. ایجاد نفرت نسبت به قیادت‌های مسلمان

این اسلوب شیطانی و روش ناجوان‌مردانه در برابر با قدامت دعوت اسلامی سابقه‌دار که آنرا طبقه اشرفی حاکم بر سرنوشت جامعه در انواع مختلف تاریخ برضد دعوت‌گران الی الله استخدام کرده‌اند، هیچ پیامبری از پیامبران الهی نبوده جزء این‌که این گروه مستبد و ظالم را که با تمام امکانات که دارند، به ترور شخصیت و بدنام نمودن آن اقدام ننموده باشند، برای متنفر کردن مردم از او و دعوتش، وی را به زشت‌ترین اوصاف توصیف کرده و بدترین اتهامات را به او نسبت داده‌اند، خداوند متعال به اشاره به این موقف خصمانه و اسلوب ناپاک دشمنان علیه داعیان دین اسلام، می‌فرماید: ﴿كَذَلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ﴾.^{۳۶} «هم‌چنین نیامده است، نزد آنانی‌که پیش از ایشان بودند، هیچ پیامبر؛ مگر گفتند: جادوگر و یا دیوانه است».

یکی از نمونه‌های حفظ این دین از جانب الهی موجودیت بزرگ مردانی است که حامیان و عاملان کتاب خدا و سنت پیامبرند. طوری‌که در حدیث آمده است: {إِنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ لِهَذِهِ الْأُمَّةِ عَلَى رَأْسِ كُلِّ مِائَةِ سَنَةٍ مَنْ يُجَدِّدُ لَهَا دِينَهَا}.^{۳۷} «خداوند برای این امت در هر صد سالی کسی را بر می‌انگیزد که دین آن را تجدید کند».

باید نسل آینده هر گروه از سلف عادل خود که شایسته روایت کرده‌اند این علم (کتاب و سنت) را فرا می‌گیرند، تحریف و تغییر از حد گذرندگان در امر دین، دروغ بستن اهل بطلان و تأویل جاهلان را که ندانسته آیات و احادیث را تأویل می‌کنند، از علم دور می‌کنند و می‌رانند. در کنار تضعیف و وارونه جلوه دادن شخصیت‌ها و قیادت‌های اسلامی، تهاجم فکری پروژه‌های ساختن این قیادت‌های تصنعی که به حیث قاید در میدان‌های سیاست، اقتصاد، فرهنگ،

^{۳۵} عبد الله ناصح علوان، کیف يدعو الداعية (قاهره: حلب، دار السلام، ۱۴۰۶ هـ.ق)، ۲/۱.

^{۳۶} الذاریات ۵۱/۵۲.

^{۳۷} سلیمان بن الأشعث أبو داود السجستاني، سنن أبي داود، تحقیق: محمد محيي الدين عبد الحميد (القاهرة: دار الحديث، ۱۹۹۸ م)، «کتاب ملاحم»، ۱ (۴۲۹۱).

تربیت و ارتش قامت بلند را دنبال می‌نمایند. گاهی در پوهنتون‌های غربی، چون امریکا، فرانسه، بریتانیا، آلمان و دیگر کشورهای کفری و صلیبی، زمانی هم در پوهنتون‌های محلی که از طرف غربی ها تأسیس شده و مؤظف به اجرای اعمال تخریب‌کارانه در ممالک اسلامی انجام می‌پذیرد. فرق نمی‌کند که این ساختار مصنوعی قیادت، به شکل محلی در بلاد اسلامی و یا به شکل خارجی در بلاد غیر اسلامی صورت بگیرد؛ زیرا همان قیادت تصنعی و ساختگی به‌عنوان قاید، معلم، ژورنالیست و یا متخصص فن تربیت و کارشناس در امور نظامی به‌کشور خود باز می‌گردد، تمام هم و غم او را تنفیذ سیاست نامؤجه باداران خود و پخش اندیشه‌های استادان غربی‌اش توأم با حراست، حمایت و دفاع از آن تشکیل می‌دهد، نمونه‌های زیادی از چنین قیادت‌ها وجود دارد که هر کدام زداینده هرگونه شک و تردید در این زمینه می‌باشد.^{۳۸}

۱۲.۲. نابودسازی ارزش‌های اجتماعی

دقیقاً وجه تمایز جامعه اسلامی غیر از آن، در عقیده، افکار، تقالید، عادات و بالاخره در روابطی که بین افراد خود و افراد سایر جامعه تجسم یافته است؛ دشمنان الهی به‌خاطر حسادت و کینه‌ای که نسبت به اسلام و ویژگی‌های جامعه اسلامی دارند، جنگ علیه شاخصه‌ها و خصوصیات اجتماع اسلامی، تغییر دادن سلوک‌های زندگی اجتماعی مسلمانان را در سرخط اهداف خود قرار داده‌اند. با اشتعال آتش این جنگ قصد دارند روش‌های مختلف زندگی اجتماعی ما که برخاسته از متن اسلام بوده و منضبط به ضوابط شریعت خداوند را تغییر دهند، با زدودن عادات و تقالید غرب در جامعه اسلامی جا خالی کنند، برابر این حاکمیت در فکر و اندیشه باشد؛ یا در لباس و دیگر عادات اجتماعی؛ مانند: ازدواج، خواستگاری، روابط فامیلی یا در امور تفریحی و رفاهی باشد، مثل ورزش و غیره.^{۳۹}

قوی‌ترین وسایل تهاجم فکری، کوتاه‌ترین راه رسیدن به هدف و سرانجام مخرب‌ترین سلاح، نیرومندترین حربه این جنگ که به‌خاطر براندازی کاخ جامعه اسلامی و متزلزل کردن بنیان آن به‌کار گرفته می‌شود. سلاح افساد زن و عنوان نمودن قضیه آن به این صورت که گویا اسلام در حق زن ظلم روا داشته و حقوق آن را پایمال کرده است، این موجود را شریعت در حدود خانه‌ها محبوس کرده و از آزادی اندیشه و مشارکت در ساختار جامعه محروم نموده است.^{۴۰}

۱۳.۷. ایجاد اختلاط و آمیزش میان مردان و زنان

^{۳۸} حسان، دانستنی‌های از تهاجم فکری، ۹۸/۱.

^{۳۹} سلیم بن عبد الهلالی، مقامع الشيطان (المملكة العربية السعودية: مكتبة ابن الجوزي، ۱۴۰۸ م، ج ۱)، ۲۱۳/۱.

^{۴۰} مجاهد، دانستنی‌های از فکر اسلامی در تهاجم فکری با غرب، ۱۰۱/۱.

دین مبین اسلام به عنوان دینی واقعی، تصریح می‌نماید که هر چند یک اجتماع به بلندترین قله اخلاق، ایمان و آرمان‌های ایده‌آل ارتقاء یابد، با آنهم ضرور است که با شیرازه یک سلسله توجیحات و رهنمودها احاطه شود، رهنمودهایی که بتواند جامعه را از سقوط در لجن‌زار مفاسد مصون نگهدارد.

از این رو دین مقدس اسلام به منظور برچیدن فتنه و جلوگیری از نفوذ شیطان، حفظ ارزش‌ها و آداب جامعه اسلامی، آمیزش، اختلاط میان مردان و زنان را جداً ممنوع کرده است؛ لیکن غرب‌گرایانی که قیافه اسلامی، موجب آسایش و آرامش ایشان نمی‌شود، مردم را به آمیزش بین دو جنس زن و مرد، مزاحمت یکی بر دیگری در تمام عرصه‌های زندگی فرا می‌خوانند. این فراخواندن از مدرسه، مکتب و خیابان شروع و به تمام مرافق زندگی گسترش می‌یابد، البته این وضعیتی که زن و مرد یک‌جا آموزش می‌بینند، در هر جایی از دنیای اسلام تأسیس شده و مأمورین زن در دوایر دولتی و غیر دولتی به‌طور فزاینده‌ای رو به افزونی می‌رود. شیرازه اخلاق و ارزش‌های انسانی از هم گسیسته، جوامع بشری در ورطه هلاکت و اضمحلال قرار گرفته و امت اسلامی به سوی سقوط در منجلاب سیاه‌بختی در حرکت می‌باشد.

نتیجه‌گیری

با در نظر داشت نتایج و یافته‌های تحقیق این را می‌توان چنین نتیجه‌گیری نمود: تهاجم فکری بکارگیری انواع از وسایل و ابزار جهت تغییر فرهنگ، عقیده، اخلاق و ارزش‌های اجتماعی دینی که مراحل متعددی را شامل می‌شود، تهاجم فکری با استفاده از وسایل و ابزار متعددی که ظاهراً برای جوامع مورد هدف نرم و جذاب است، حمله‌ور می‌شود که نظر به اهداف و وسایل آن انتخاب و پیامدهای آن هدف‌گذاری می‌گردد.

پیامدهای تهاجم فکری که در واقع تمام ابعاد زندگی اعم از اقتصادی، سیاسی، اخلاقی، فرهنگی، خانوادگی، فردی و اجتماعی، عقیدتی... شامل می‌شود، خطرناک و مهلک اند، که بارزترین آن عبارت از ایجاد وابستگی جوامع در ابعاد مختلف، تسلط بر نهادهای ارتباطی و اطلاعاتی، فرهنگی، تعلیمی- تربیتی و مبارزه با ارزش‌های اجتماعی، ترور شخصیت‌ها و قیادت‌های اسلامی، ایجاد اختلافات اجتماعی، بی‌اعتمادی میان مردم و حکومت‌ها، شبهه‌افکنی در رابطه به احکام و ارزش‌های اسلامی، تقویت آزادی‌های فردی که منجر به هنجارشکنی‌های اجتماعی و شیوع فحشاء و غیره امراض می‌شود.

هم‌چنان پیامدهای تهاجم فکری شامل بروز تنصیر، الحاد شبهه‌افکنی در رابطه به ارزش‌ها، ترویج و شعله‌ور ساختن انواع از تعصبات، تحریف افتخارات، معرفی قیادت‌های کاذب که به ارزش‌ها و منافع متهاجم تعهد دارد. جنگ علیه ارزش‌های اجتماعی، تغییر نصاب تحصیلی و برنامه‌های تعلیمی که با تغییر محتوای درسی، حذف موضوعات؛ حذف بخش‌های مهمی از تاریخ، فرهنگ و آموزه‌های اسلامی از برنامه‌های درسی، ترویج الگوهای فرهنگی و اجتماعی غربی به جای ارزش‌های اسلامی، به بارآوری آزادی‌های فردی که منجر به بروز فساد جنسی و مبارزه علیه نهادهای اجتماعی مثل خانواده، امر به معروف و نهی از منکر و غیره موارد می‌گردد، هم‌چنان از پیامدهای تهاجم فکری جایگزینی سیستم‌های آموزشی بومی با سیستم‌های غربی می‌باشد که جلوگیری و علاج آن پیامدها بعد تشخیص و درک آن نیاز به سرمایه‌های هنگفت بشری و مالی دارد.

فهرست منابع

قرآن کریم

۱. أبو داود، سليمان بن الأشعث. سنن أبي داود. محقق. محمد فؤاد عبد الباقي. بيروت: دار الفكر، ۱۹۹۶ هـ.ق.
۲. ابن اثير، عز الدين. الكامل في التاريخ. ترجمه: محمد قاسم. جلد ۲. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۵ هـ.ش.
۳. ابن زكريا، أبي الحسين أحمد بن فارس. مقاييس اللغة. تحقيق: عبدالسلام محمد هارون. دار الفكر، ۱۳۹۹ هـ.ش.
۴. ابن كثير، أبي الفداء إسماعيل بن الخطيب عمر القرشي الدمشقي. تفسير ابن كثير (تفسير القرآن العظيم). بيروت: دار الفكر، ۱۴۰۷ هـ.ق.
۵. إلياس، محمد. غزو فكري. بيروت: مركز دراسات الوحدة العربية، ۲۰۲۱ م.
۶. السباعي، دكتور مصطفى. السيرة النبوية دروس وعبر. المكتب الإسلامي، طبع ۸، ۱۴۰۵ هـ.ق.
۷. السعدي، العلامة عبدالرحمن بن ناصر. تيسير الكريم الرحمن في تفسير كلام المنان. تحقيق: محمد زهري النجار. الرياض: طبع و نشر الرئاسة العامة لإدارات البحوث العلمية والإفتاء، ۱۴۰۴ هـ.ق.
۸. الصبحي، نبيل. المسلمون في فلسطين. بيروت: مركز صحوة المسلم، ۲۰۰۵ م.
۹. العسقلاني، أحمد بن علي بن حجر. الإصابة في تمييز الصحابة. بيروت: دار صادر، بی تا.
۱۰. العسقلاني، أحمد بن علي بن حجر. تهذيب التهذيب. دار الفكر، طبع ۱، ۱۴۰۴ هـ.ق.
۱۱. علوان، عبد الله ناصح. كيف يدعو الداعية. القاهرة: دار السلام، طبع ۲، ۱۴۰۶ هـ.ق.
۱۲. الغزالي، محمد. إحياء علوم الدين. بيروت: دار الندوة الجديدة، بی تا.
۱۳. الفيروزآبادي، مجد الدين محمد بن يعقوب. القاموس المحيط. بيروت: مؤسسة الرسالة، طبع ۱، ۱۴۰۶ هـ.ق.
۱۴. القرطبي، محمد بن أحمد. تفسير القرطبي. بيروت: دار الكتب العلمية، ۲۰۰۳ م.
۱۵. قطب، سيد. عدالت اجتماعی در اسلام. مترجم: محمد علی گرامی و سيد هادی خسرو شاهي. تهران: کلبه شروق. ۱۳۷۹ هـ.ش.
۱۶. المالكي، محمد بن عبدالله. النص الكامل لكتاب العواصم من القواصم. مكة: مكتبة دار العتيق، ۱۴۳۰ هـ.ق / ۲۰۰۹ م.
۱۷. المبارکفوری، محمد عبد الرحمن عبد الرحيم. تحفة الأحوذی شرح جامع الترمذی. القاهرة: مكتبة ابن تيمية، طبع ۲، ۱۴۵۷ هـ.ق.
۱۸. مجاهد، عبدالهادي. دانستنی های از فکر اسلامی در تهاجم فکری با غرب. بی نا، بی جا، بی تا.

۱۹. أسد، محمد. الإسلام على مفترق الطريق. بيروت: دار الحيا تراث العربي، ۱۴۳۶ هـ ق.
۲۰. المدائني، محمد بن سعد. الطبقات الكبرى. تحقيق. أحمد بن عبد الرحمن بن سعدی. بيروت: دار صادر، ۱۹۶۷ م.
۲۱. مؤمن حکیمی، عبدالبصیر. تهاجم فکری. کابل: انتشارات مستقبل، ۱۳۹۴ هـ ش / ۲۰۱۵ م.
۲۲. الهاللي، سليم بن عيد. مقامع الشيطان. السعودية: مكتبة ابن الجوزي، طبع ۱، ۱۴۰۸ هـ ق.
۲۳. حسان، حسان محمد. وسائل مقاومة الغزو الفكري للعالم الإسلامي. القاهرة: مكتبة دار الصحابة، ۲۰۱۹ م.
۲۴. حيدر، عثمان. تهاجم فکری. مترجم: محمد حسن پور. تهران: نشر احسان، ۱۳۹۶ هـ ش.
۲۵. جريشه، على محمد جريشه «و ديگران». أساليب الغزو الفكري للعالم الإسلامي. بی نا، بی جا، ۱۴۳۴ هـ ق.
۲۶. ترجمه قرآن کریم. مترجم. محمود حسن. بی جا: نشر احسان، بی تا.
۲۷. الذهبي، الإمام شمس الدين محمد بن أحمد بن عثمان. سير أعلام النبلاء. تحقيق. شعيب الأرنؤوط. بيروت، لبنان: مؤسسة الرسالة، طبع ۴، ۱۴۰۶ هـ ق.
۲۸. الأرنؤوط. بيروت، لبنان: مؤسسة الرسالة، طبع ۴، ۱۴۰۶ هـ ق.